

תקציר
הבהגוד-גיתה

מאת :

הרי בהאלה

תרגום עברי : עומר קליגמן

The Bhagavad-Gita

Abbreviated

By: Harry Balla

Hebrew translation by: Omer Kligman

Published and distributed free of charge by

www.gita4free.com

as contribution to

International Gita Society, USA

תקציר הבהגוד-גיתה

הקדמה

בהיותי איש צעיר בהודו היתה בי רתיעה מלקרוא בגיתה. כפי שראיתי אז את הדברים, היה הכתוב שם יותר מידי אידיאליסטי ולא אקטואלי עבור עידן המחשבים והחלל. ניירוונה נראתה נחלתם של אלו שויתרו על חייהם.

ביום הולדתי החמישים, התחוור לי כי תוחלת החיים בעת שנולדתי היתה כ-57 שנים. האדם היה פורש לגמלאות בגיל 55 ומת זמן לא רב לאחר מכן. חשתי כי זהו הישג מכובד להגיע ליובל שנים בעודני בכושר גופני ובריאות תקינים. זמן לא רב לאחר מכן התחלתי להתמתן, לאכול יותר ירקות ולהקדיש מחשבה למה שמעבר.

שורשי לקחו אותי חזרה אל ההינדואיזם. לא הבנתי את מעמדם של האלוהויות והאלים-למחצה ההינדים. בחיפושי אחר תשובות לשאלותיי הרבות שוחחתי עם אנשים מוארים. התבקשתי לקרוא דיאלוג בין סוואמי בעל שם לכתב אמריקאי. נראה לי כי הסוואמי התייחס בביטול לסגנון החיים האמריקאי במאמצו לשכנע את הכתב כי סגנון החיים ההינדי עליון עליו. תחושתי היתה כי לסוואמי לא היה ידע די והותר אודות סגנון החיים האמריקאי.

רכשתי עותק של הבהגוד-גיתה אותו ניתן למצוא גם באינטרנט, הורדתי אותו כקובץ והוצאתי ממנו את כל הטקסט מלבד תרגום הפסוקים מסנסקריט לאנגלית. מצאתי את התרגום קשה להבנה עקב שימוש במילים גדולות מידי.

מן הסתם למחבר היתה שליטה טובה בשפה האנגלית מאשר לי. התייאשתי לחלוטין והגעתי למסקנה כי הגאולה איננה בחלקי.

בחלוף הזמן התחזקה תשוקתי אחר הוראותיה של הגיתה, וכך גם חיפושי אחר גיתה הכתובה באנגלית פשוטה. רצה הגורל ונקרא בדרכי קורס בהתכתבות מאת האגודה הבינ"ל לגיתה. סוף כל סוף הייתי בדרכי להבין את הוראותיה של הגיתה. הגיתה מורה:

- בצע את חובתך לפי מיטב יכולתך מבלי לדאוג לתוצאות. לאיכר יש שליטה על עבודת אדמתו אך אין לו כל שליטה על היבול. יחד עם זאת הוא אינו יכול לצפות ליבול כל עוד אינו עובד את האדמה.

- ראה כיצד האלוהים קיים באותה מידה בכל היצורים החיים.

- התייחס בצורה שווה לכל היצורים החיים.

- ארבעת מטרות הקיום האנושי הן:

- לבצע את חובתך;

- להרוויח את פרנסתך;

- חווית הגוף והעולם (תוך ריסון החושים);

- הגעה לגאולה.

מטרת הוראת הגיתה היא להוביל אותנו לשקט, אושר

תקציר הבהגוד-גיתה

ושלווה. היא אינה מציגה שום פולחנים או מצוות. על פי הגיתה, יש מקום בעולם לדתות, עדות ותפיסות אלוהים שונות על מנת לספק את צרכיהם השונים של בני האדם.

הסיסמא "Don't worry, be happy" היא אמנם אמרה עכשווית, אך סוד השגתו של מצב שכזה טמון בגיתה. הוראותיה של הגיתה הן מעבר למחיצות דתיות ולאומיות.

דוקטור רמנדה פרסאד, מייסד האגודה הבינ"ל לגיתה ומחבר הבהגוד-גיתה שהוצגה בשפה פשוטה, עזר לי במידה רבה מאוד בהבנת הוראת הגיתה. הנני אסיר תודה לדוקטור רמנדה פרסאד על שהעשיר את חיי והקדיש לי מזמנו על מנת להבטיח שתקציר זה של הבהגוד-גיתה ייצג נאמנה את דבר האלוהים.

המיספרים המופיעים בסוגריים הם מספר הפרק והפסוק מתוך הבהגוד-גיתה. לעניין נוסף בנושא ניתן לפנות אל :

www.gita4free.com : אל או www.gita-society.com

1. לבטיו של ארג'ונה

בסביבות 3000 לפסה"נ, יצאו בני דודים למלחמה על ירושת כס המלכות. צבאותיהם היו קרובי משפחה, מורים ומנהיגי קהילה נכבדים. ארג'ונה היה לוחם מפורסם אשר ידוע היה כקשת מעולה. קרישנה, חברו מילדות, הסכים להיות נהג מרכבתו של ארג'ונה.

ארג'ונה היה נתקף חרדה עת שראה את האנשים האהובים עליו מוכנים לקרב ואמר: "אין בי הרצון לא בניצחון ולא במנעמי השלטון, הו קרישנה. מה הטעם בממלכה או בהנאות או אפילו בחיים עצמם שעה שכל אלו אשר עבורם אנו חפצים בממלכה, בהנאות ובעונג ניצבים הם כאן ששים אלי קרב, מוכנים לקפח את חייהם?" (1.32-33)

"אין בי כל רצון להרוג את הנכבדים ממני, את מנהיגי הרוחניים וקרובי משפחתי המוכנים להרוג אותנו, גם לא בעבור המלוכה על כל שלושת העולמות, קל וחומר בעבור ממלכה ארצית, הו קרישנה." (1.34-35)

2. ידע נשגב

"וודאי שיהיה זה עדיף לחיות כפושט יד בעולם מאשר להכות בחרב אישים אצילים מאין אלו, שהלא בהורגי אותם אתענג על עושר ומנעמים המוכתמים בדמם. (2.05) אין יודעים אנו איזו מבין השתיים טובה יותר עבורנו: ללחום או לפרוש. מעבר לכך, לא ידוע לנו אם ננצח אנחנו אותם או הם אותנו. אין אנו אף רוצים לחיות לאחר שהרגנו את קרובי משפחתנו." (2.06)

תקציר הבהגוד-גיתה

אמר קרישנה: "מתאבל אתה על אלו שאינם ראויים לאבל, אך בעודך עושה כן מתהדר אתה במילים גבוהות. החכם אינו מתאבל לא על החי ולא על המת. (2.11) מעולם לא היה זמן בו לא היו קיימים המלכים הללו, אתה או אני, ואף לא נחדל להתקיים לעולם. (2.12) הנשמה משיגה גוף חדש לאחר המוות. (2.13) אותה נשמה נחבאת הינה נצחית. אותו גוף הנראה לעין הינו ארעי. (2.16) הנשמה חודרת אל היקום הזה כולו והינה בלתי נכחדת. אין ביכולתו של איש להשמיד את הנשמה בת האלמוות. (2.17) גופיה הגשמיים של אותה נשמה נצחית, בלתי משתנה ובלתי נתפסת הינם מתכלים. על כן, קיים חובתך והילחם על ששלך בזכות, הו ארגיונה. (2.18) אין הנשמה נולדת ואף לא מתה לעולם. אין היא מתהווה או חדלה מלהתקיים. אין היא נולדת והיא נצחית, קבועה וקדומה מכל. אין הנשמה נכחדת עם היכחדותו של הגוף. (2.19-20) ממש כשם שאדם לובש בגדים חדשים ומשיל מעליו את הישנים, כך הישות החיה, משמע הנשמה היחודית, משיגה לה גוף חדש לאחר שזנחה את הישן. " (2.22)

"אפילו אם סבור אתה כי הגוף החומרי נולד ומת ותו לא, גם אז הו ארגיונה, אל לך להתאבל כך. המוות הינו וודאי עבור הנולד ולידה הינה וודאית עבור המת. על כן, אל לך לקונן על הבלתי נמנע כי אם להתפלל לגאולתן של נשמות המתים. (2.26-17)

"בהתחשב בחובתך כלוחם, אל נא תהסס כך. אין דבר מבורך יותר עבור הלוחם מאשר מלחמה על הצדק. (2.31) רק ברי המזל מבין הלוחמים, הו ארגיונה, זוכים בהזדמנות שתיפול לידם מלחמה אשר היא כצוהר פתוח אליי עדן. " (2.32)

מלחמה אשר בה לוחמים על השבת המוסר על כנו נחשבת מלחמה צודקת, ולא אחת בה לוחמים על שליטה.

"אילולא תילחם במלחמת צדק זו הרי שתיכשל בחובתך, תאבד את מעמדך ותבצע חטא. (2.33) לעד ידברו האנשים על חרפתך. עבור איש כבוד, מרה החרפה ממוות. (2.34) לו תיהרג בעת מילוי תפקידך תזכה בגן עדן ולו תנצח תזכה בממלכה. על כן, קום נחוש להילחם, הו ארגיונה. (2.37) די אם תבצע את חובתך כמיטב יכולתך מבלי להירתע ממחשבה על תוצאה של הצלחה או כישלון, רוח או הפסד, ניצחון או תבוסה. בעשותך את חובתך ברוח זו לא תבצע כל חטא או סיבוכים קרמטיים." (2.38)

"אין ההחלטה הנחושה להגשמה-עצמית מתגבשת במוחם של אלו הקשורים להנאות ולכוח ואשר כוח השיפוט שלהם מעורפל על ידי פעילות פולחנית. (2.44) השתחרר משניות, היה תמיד מאוזן ואל תוטרד ממחשבות על השגת נכסים ושימורם. התעלה מעל לשלושת מידות הטבע החומרי (טובות, להיטות ובערות) והיה מודע-לעצמך, הו ארגיונה. (2.45) עבור אדם המודע-לאלוהים, אין טעם בכתובים כמו שאין טעם בנהר באזור מוכה שיטפון. אין הם הכתובים כי אם עזר לידיעת-אלוהים אין בהם צורך לאחר שכבר יודע האדם את האל." (2.46)

"בידך השליטה על ביצוע החובה המיועדת לך, אך אין לך שליטה או חזקה על התוצאה. פחד מפני כישלון הבא מתוך התקשרות רגשית לפירות המלאכה הינו המכשול הגדול ביותר בדרך להצלחה, יען כי הוא גוזל את יכולת הביצוע על ידי שהוא

תקציר הבהגוד-גיתה

מפריע לשלווה הנפשית. " בידי של איכר האחריות על עבודת אדמתו אך אין לו כל שליטה על היבול. אולם במידה והוא לא עובד את האדמה, אל לו לצפות ליבול. "סופו של תחום השליטה של אדם הוא במקום בו בוצעו חובותיו. עשה חובתך לפי מיטב יכולתך, הו ארג'ונה, בעוד מחשבותיך ממוקדות באל. זנח כל דאגה והתקשרות לתוצאה. הישאר שליו הן בהצלחה והן בכישלון. פעולה חסרת אנוכיות מאין זו מביאה שקט ושלווה על המחשבה. " (2.48)

קרישנה מוסיף ואומר: "מחשבותיו ותבונתו של האדם הופכות יציבות כל עוד איננו עולץ בעת קבלת תוצאה רצויה ואיננו טרוד מתוצאה לא רצויה. (2.57) חושים חסרי מנוח, הו ארג'ונה, סוחפים בכוח רב את מחשבותיו אף של החכם באדם החותר אל השלמות. (2.60) על האחד למקד מחשבותיו על האלוהים בהרהורים של חיבה לאחר שריסן את החושים תחת שליטתו. תבונתו של אדם הינה יציבה כאשר חושיו תחת שליטה מלאה. " (2.61)

"אדם ממושמע, החווה את מושאי החושים בעוד חושיו תחת שליטה, והינו חופשי ממשיכה ודחייה, משיג שלוה. (2.64) מחשבה אשר תחת שליטה מסיחה את התבונה כשם שסופה סוחפת ספינה מנתיבה. (2.67) אדם אשר אינו מופרע מזרם הגירויים התמידי אשר חודר למחשבה, כנהרות אל הים אשר לעולם מתמלא אך אינו מופרע מן הנהרות, רק הוא יכול להשיג שלוה, ולא זה המבקש לספק תשוקות אלו. " (2.70)

הגשמה-עצמית משמעה לדעת את יחסו של האדם עם אלוהים, אם העליון, וטבעו הנשגב האמיתי. אדם שזכה בהגשמה-

עצמית, אין לו צורך בפולחניות כדי להגיע לאלוהים.

3. נתיב השירות

שאל ארג'ונה: "במידה וסבור אתה כי השגת ידע נשגב הינה טובה יותר ממלאכה, מדוע חפץ אתה כי אטול חלק במלחמה נוראה זו, הו קרישנה?"

אמר קרישנה: "בעבר ציינתי דרך זו נתיבית לתרגול רוחני. נתיב ידע-העצמי עבור המלומדים, ונתיב המלאכה נטולת האנוכיות עבור האחרים. (3.03) אין אדם משיג חירות מכבלי הקרמה דרך הימנעות ממלאכה בלבד. איש לא ישיג שלמות על ידי זניחת מלאכה בלבד מכיוון שאין ביכולתו של איש להפסיק לפעול אפילו לרגע אחד. חוקי הטבע גוררים את כולם לפעולה." (3.04-05)

"בני האדם מתבלבלים וחושבים כי לחיות חיים המוקדשים ללימוד כתבי דת, הגות ושקידה על ידע רוחני הינם עדיפים לצורך התקדמות רוחנית מאשר ביצוע חובתם הארצית. אדם המודע-לאלוהים לא רואה עצמו כמבצע של שום פעולה, אלא רק ככלי בידי האלוהים למען שירותו. הן ידע מטפיזי והן שירות ללא אנוכיות הם שניהם אמצעים להשגת האישיות העליונה. שני נתיבים אלו אינם נפרדים כי אם חופפים. הו ארג'ונה, בצע חובתך לפי מיטב יכולתך כמשרתו של אלוהים." (3.09)

אמר קרישנה: "אין כל דבר שהוא מחוץ להישג ידי ואותו עלי להשיג, אך עדיין עוסק אני בפעולה. (3.22) שהרי אם מתוך חוסר אחריות אפסיק לפעול, הו ארג'ונה, כל אשר אעשה יעשו

תקציר הבהגוד-גיתה

בני האדם בעיקבותי. עולמות אלו יכחדו לולא אפעל, ואהיה לסיבת בלבולם ולקיצם של כל אותם אנשים. (23-24.3) בצע חובתך והקדש כל מלאכה לאלוהים מתוך ראייה רוחנית. היה לחופשי מאנוכיות, מצוקה נפשית ודחף כפייתי לספק כל תשוקה. (30.3) משיכות ודחיות הינם שתי מכשולים עיקריים בדרך להגשמה עצמית. (34.3) שליטה על התקשרויות וסלידות נחוצה כדי להשיג שקט ושלוה נפשיים.

אמר ארגיונה: "הו קרישנה, מה גורם לאדם לבצע חטא כאילו נכפה עליו הדבר בניגוד לרצונו?" (36.3)

אמר קרישנה הריבון: "זוהי התאוה הנולדת מהתשוקה והופכת לכעס עת שלא באה לידי סיפוק. התאוה אינה יודעת שובע והיא רוע גדול ביותר. ראה בה אויב. (37.3) נאמר כי החושים, המחשבה והתבונה הינם משכנה של התאוה. ובעזרת אלו מוליכה היא שולל את האדם על ידי שמסתירה ממנו את המודעות-העצמית. (40.3) על כן, הו ארגיונה, על ידי שתשלוט תחילה בחושים, כך תשלוט באותו רוע, התשוקה החומרית, אשר הורס את המודעות-העצמית וההגשמה-העצמית." (41.3)

"נאמר כי החושים הינם עליונים על הגוף, המחשבה עליונה על החושים, התבונה עליונה על המחשבה, ידע נשגב עליון על התבונה והעצמי הינו עליון על ידע רוחני. (42.3) על כן, עת שידוע לו כי העצמי עליון על התבונה ושולט במחשבה באמצעות התבונה לאחר שטוהרה על ידי תרגול רוחני, על האדם להכחיד את אותו אויב אכזר, התאוה, הו ארגיונה." (43.3)

4. נתיב הפרישות באמצעות ידע

אמר קרישנה: "הן אני והן אתה חווינו לידות רבות. אני זוכר את כולם, הן ארגיונה, אולם אתה אינך זוכר. (4.05) אל אף כי נצחי אנוכי, בלתי משתנה ושליטם של כל הישויות כולן, עדיין מתגלה אני על ידי שליטה בטבע החומרי בכוח האון הנשגב שלי."

"כל זמן שישנה התדרדרות בדהרמה (צדק) ומשתלטת האדהרמה (חוסר צדק), הן ארגיונה, אזי מתגלה אני עצמי. מעת לעת מופיע אני על מנת להגן על הטוב, לשנות דרכו של הרע, ועל מנת להשיב את הסדר העולמי (דהרמה) על כנו. (4.07-08)

"ייהיה אשר יהיה המניע מתוכו יעבדו אותי בני-האדם, את רצונם אמלא בהתאם. אנשים עובדים אותי מתוך מניעים שונים. (4.11) זה אשר מחשבותיו וחושיו הינם בשליטתו, ואשר מבין כי לא בידיו הם תוצאות פעולותיו, לא יבוא בדרכו חטא (תגובה קרמית) בעודנו מבצע את פעולות הגוף. (4.21) אדם פרוש הוא אדם אשר שווה נפש מכל רווח שהוא אשר מגיע לו באופן טבעי מתוך רצונו, אשר אינו מושפע מקוטביות כגון ניצחון או תבוסה, אשר הינו חופשי מקנאה, הינו שליח הן בהצלחה והן בכישלון, הוא אינו ניכבל על ידי קרמה." (4.22)

"אנשים מבצעים הקרבות בכל מיני דרכים שונות. זה הרואה את כל הדברים כגילוי או ידו של אלוהים, יהיה מודע לאלוהים. (4.24) אלו המבצעים שירות משולל אנוכיות משיגים את נקטר ידיעת-העצמי, הוא תוצר קורבנם, ומשיגים

את ישות העל. רכישת ידע נשגב הינה עליונה על כל קורבן חומרי, כגון מתן תרומות. טיהור המחשבה והתבונה מוביל בסופו של דבר לעלייתו של ידע נשגב ומודעות-עצמית, תכליתו היחידה של כל תרגול רוחני." (4.33)

"עת שתתוודע למדע הנשגב, הו ארגיונה, לא תתבלבל כך עוד לעולם. בעזרת ידע זה תחזה בכל הבריאה כולה בעצמיות העליונה שלך, ועל כן: תחזה בי. (4.35) אפילו אם אדם הוא הגרוע מבין החוטאים כולם, אף על פי כן יחצה את אוקיאנוס החטא במעבורת ידיעת-העצמי בלבד. (4.36) אין דבר המטהר בעולם הזה יותר מידע אמיתי אודות ישות העל. את הידע הזה מגלה האדם מתוך עצמו בבוא העת, עת שמחשבותיו טוהרו מאנוכיות על ידי שירות משולל אנוכיות. (4.38) בעל האמונה באלוהים, נכון לפעולה חסרת אנוכיות ובעל שליטה על המחשבות והחושים, הוא המשיג ידע נשגב זה. בהשיגו ידע זה, הוא מגיע חיש קל לשלווה מוחלטת ולגאולה." (4.39)

5. נתיב הפרישות

ארגיונה שאל: "הו קרישנה, מהלל אתה את נתיב הידע הנשגב ועם זאת את נתיב השירות משול לאנוכיות. איזהו הטוב מבין השניים?" (5.01)

אמר קרישנה: "נתיב הידיעה-העצמית ונתיב הפעולה משוללת האנוכיות מובילים שניהם אל המטרה העליונה. אך מבין השניים עדיף נתיב הפעולה משוללת האנוכיות על נתיב הידיעה-העצמית משום שקל הוא יותר לתרגול. (5.02) בעיניו של החכם אין כל הבדל בין התנזרות מפעולה אנוכית

לבין ביצוע חובותיו הארציות שלו מבלי התקשרות לתוצאה. אין פירושה של פרישות להפוך לנזיר. (5.04) שירות משולל אנוכיות הינו המטרה ופרישות היא האמצעי."

אדם הינו פרוש ומואר אמיתי כאשר :

- הוא מבצע כל פעולה כמנחה לאלוהים תוך שהוא זונח כל התקשרות לתוצאה,
- הוא חווה חוויות חושיות תוך שמחשבותיו וחושיו מרוסנים,
- רואה את אותה הנשמה בכל היצורים החיים. רואה אדם מלומד, אדם שבשולי החברה ואפילו בעל חיים בעין שווה, ורואה את סבלם וסיפוקם של אחרים כאילו היו שלו.
- אינו עולץ בשעה שמגיע לידיו דבר נוח ואינו מקונן בהשגת דבר שאינו נוח ונשאר שליו הן בעונג והן בכאב (אכזבה), בכבוד ובחרפה.
- מוצא את עושרו בישות העל, מתענג על ישות העל שבפנים, מואר על ידי ידיעת-העצמי ונשאר מקובע על העצמי העליון.
- פועל מעבר למניעים אישיים ואנוכיים.
- אין לו לא התקשרות לדבר ולא סלידה משום דבר.
- מצא את העונג שבידע רוחני ומחשבותיו מצויות באיחוד עם אלוהים.
- אדם שכזה אינו נכבל על ידי קרמה אפילו שמבצע פעולות,

והינו משיג אושר רוחני.

"אין האלוהים יוצר את הרצון לפעולה, אף לא את תחושת העשייה, ואף לא את ההתקשרות לתוצאות מעשיו של האדם. כוחו של הטבע החומרי הוא המבצע כל אלו." (5.14)

6. נתיב המדיטציה

אמר קרישנה: "אין האחד הופך לפרוש פשוט על ידי כך שאינו מדליק אש או על ידי כך שאינו מבצע כל מלאכה. (6.01) עבור החכם אשר מחפש להשיג שלוה נפשית, שירות משולל אנוכיות הינו האמצעי. שלוה נפשית מובילה להגשמה-עצמית. (6.02) האחד משיג שלמות על ידי זניחת ההתקשרות לפירות המלאכה ולתשוקות אנוכיות. (6.04) ביכולתו של אדם לרומם עצמו או להוריד עצמו על ידי מחשבותיו שלו. המחשבות הינן לידיד של זה המרסן אותן ואויבו של זה הנשלט על ידי מחשבותיו." (6.05-06)

"ראה את אותו העצמי (או נשמה) השוכנת בכל היצורים החיים ואת כל היצורים החיים בתוך העצמי. (6.29) אלו הרואים אותי בכל ורואים הכל בי אינם נפרדים ממני ואני איני נפרד מהם. (6.30) אין ספק, הו ארג'ונה, שהמחשבה הינה חסרת מנוח וקשה מאוד לשליטה, אך ניתן להכניע אותה על ידי תרגול רוחני כנה ועל ידי אי-התקשרות." (6.35)

אמר ארג'ונה: "אותו אדם חדור אמונה אשר סוטה מנתיב המדיטציה עקב מחשבה בלתי מרוסנת --- מה יהיה על אדם שכזה, הו קרישנה? (6.37) האין הוא מתפוגג כענן ברוח, הו קרישנה, עת שאיבד הן את תענוגות עין והן את תענוגות

הארץ, בודד ואובד עצות בנתיב ההגשמה-העצמית? (6.38)

אמר קרישנה: "הו ארגיונה, על זה אשר ניסה להגיע לשלמות לא יבוא הכיליון, הן בעולם הזה והן בעולם הבא. הדוגל בנשגב אינו מוכה צער לעולם, ידידי הטוב. (6.40) זה אשר נחל כישלון ואינו התפתח די הצורך נולד במשפחה צדיקה ועמידה לאחר ששהה בעדן וחי שם שנים רבות. זה אשר נחל כישלון אך התפתח יותר, לא מגיע לעדן כי אם נולד במשפחה מתקדמת מבחינה רוחנית. לידה שכזאת הינה קשה ביותר להשגה בעולם זה. (6.41-42) שם מקבל הוא מחדש את הידע שרכש בחייו הקודמים וחותר שוב להשגת שלמות, הו ארגיונה. (6.43) המסור מכל הוא זה אשר זוכר אותי באהבה ומתוך אמונה, ואשר מחשבותיו תמיד ממוקדות בי." (6.47)

7. ידיעת-העצמי והארה

אמר קרישנה: "הו ארגיונה, שמע נא הכיצד תדע אותי בשלמות ללא כל ספק: עת שמחשבותיך שקועות בי, מצא בי מקלט ונסה להגיע אלי." (7.01)

"הטבע החומרי או החומר הינו האון הנחות יותר שלי. האון הנוסף שלי, העילי יותר, הינו הרוח אשר בכוחה מתקיים כל היקום הזה, הו ארגיונה. (7.05) דע כי כל היצורים התפתחו מאנרגיה כפולה זו, והנשמה העליונה הינה ראשיתו כמו גם אחריתו של כלל היקום כולו. (7.06) אין דבר גבוה יותר מישות העל, הו ארגיונה. כל דבר ודבר ביקום תלוי בישות העל כשם שאבני חן תלויות על מחרוזת." (7.07)

"דע כי שלושת מידות הטבע החומרי --- טובות, להיטות

תקציר הבהגוד-גיתה

ובערות --- גם הן נובעות ממני. אינני תלוי או מושפע ממידות הטבע החומרי. מידות הטבע הן אלו התלויות בי. (7.12) בני האדם מסומאים בידי היבטים שונים של שלושת מידות הטבע החומרי הללו. על כן אין הם מבינים אותי. הינני נצחי ונשגב על מידות אלו." (7.13)

"כוח נשגב זה (מאיה) שלי, המכיל שלושה מצבים של מחשבה או חומר, הינו דבר עליו קשה מאוד להתגבר. רק אלו המתמסרים לי חוצים את המאיה בקלות. (7.14) מארבעה סוגים הם ישרי הדרך הסוגדים או מחפשים אותי, הו ארג'ונה. אלו הם:

- השרוי במצוקה,
- המחפש ידיעת-העצמי,
- המחפש עושר רוחני וחומרי,
- הנאור אשר חווה את ישות העל." (7.16)

"החכמים מתמסרים לי בהבנתם --- לאחר לידות רבות --- שכל דבר ודבר ביקום ובעולם איננו אלא גילוי שלי. נשמה גדולה שכזו הינה נדירה ביותר." (7.19)

"כל אשר חפץ לסגוד לכל אלוה אשר יהיה --- בכל שם, דמות ודרך בהן יפנה אליו --- תוך אמונה, עושה אני את אמונתם יציבה בזה האלוה. בכוח האמונה היציבה הם סוגדים לאותו האלוה, ודרכו נענות כל תפילותיהם. אני הוא זה העונה לתפילות אלו." (7.22)

8. הנשמה הנצחית

אמר ארגיונה: "הו קרישנה, מי הוא הישות הנצחית או הנשמה? מה טבעה של הישות הנצחית? מה היא קרמה? מי הן ישויות בנות תמותה? ומי הן ישויות זמניות? מי היא ישות העל, והכיצד זה היא שוכנת בגוף? הכיצד יכולים אנשים בעלי שליטה על מחשבותיהם לזכור אותך, ישות העל, בעת המוות, הו קרישנה?" (2-8.01)

אמר קרישנה: "הנשמה הנצחית והבלתי משתנית של ישות העל קרויה גם ישות נצחית או הנשמה. סמכותה הבלתי מעורערת של תודעתה ורצונה של הישות הנצחית (נשמה) קרויה טבעה של הישות הנצחית. כוחה היוצר של הישות הנצחית (נשמה) הגורם להתגלותה של האישיות החיה קרויה קרמה. (8.03) התרחבויות שונות של ישות העל קרויות ישויות זמניות. ישות העל שוכנת גם בתוכי נפשן של כל הישויות כשליט העליון. (8.04) הגות בכל נושא שהינו מרכזי בחייו של האדם, אותו הוא זוכר בסוף חייו ומשיגו. (8.06) על כן, זכור אותי תמיד ועשה את חובתך. אין ספק שתשיג אותי אם מחשבתך ותבונתך ממוקדות בי תמיד." (8.07) זכור את מטרת חיך העליונה בעת המוות. אל נא תרכז מחשבותיך בישות העל בלבד, אלא הצב אותו כתכליתך הסופית.

"הנני קל להשגה, הו ארגיונה, על ידי החסיד הנאמן תמיד אשר בכל עת הוגה בי. (8.14) תושבי כל העולמות, אפילו עדן ועולמו של היוצר, הינם נתונים לצער שבלידה ומוות חוזרים ונשנים. אך לאחר שהשיג אותי, הו ארגיונה, אין האחד נולד שוב." (8.16)

9. ידע עליון והסוד הגדול

אמר קרישנה: "מכיוון שחסר ספקות אתה, אחשוף לפניך את הידע הנשגב הכמוס והעמוק ביותר, יחד עם חוויה נשגבת. עת שתבין זאת תשתחרר מסבלות הקיום הארצי. (9.01) ידע-עצמי זה הינו מלך כל ידע, הוא הכמוס ביותר, קדוש ביותר, ניתפס על ידי נטיה טבעית, מתיישב עם צדיקות (דהרמה), קל ביותר לתרגול והינו מעל הזמן." (9.02)

"כל היקום הזה הינו התרחבות שלי. כל היצורים תלויים בי. אין אני תלוי בהם ואין אני מושפע מהם. (9.04) הבן כי כל הישויות נותרות בי --- ללא כל מגע ומבלי להשפיע --- כשם שמשב רוח אדיר הנע ממקום למקום לנצח נותר בחלל. (9.06) אני יוצר את כל מגוון היצורים שוב ושוב בעזרת הטבע החומרי שלי. יצורים אלו הם תחת שליטת מידות הטבע החומרי. (9.08) פעולות אלו של הבריאה אינן כובלות אותי, הן ארגיונה, יען כי נותר אני שווה נפש ובלתי קשור לפעולות אלו. (9.09) כוח התנועה (מאיה) הנשגב, בעזרתו של הטבע החומרי, יוצר את כל הדברים הנעים והנייחים תחת השגחתי, וכך ממשיכה הבריאה להתקיים, הן ארגיונה." (9.10)

"אני עצמי דואג לרווחתם הרוחנית והחומרית כאחד של אותם חסידים אשר זוכרים אותי תמיד ובחיבה מביטים בי בהגות יציבה. (9.22) הן ארגיונה, אפילו אותם החסידים אשר סוגדים לישויות הנשגבות מתוך אמונה, למעשה סוגדים הם לי. (9.23) כל מי שמגיש לי עלה, פרח, פרי או מים מתוך דבקות, מקבל אני ואוכל את המוגש לי מתוך דבקות מידי זך הלבב. (9.26) הן ארגיונה, כל אשר תעשה, תאכל, תיתן או תקריב,

עשה זאת כמנחה לי. " (9.27) לב מסור מלא דבקות הינו חיוני להשגת חסדו של האל. לא פולחן.

"העצמי קיים במידה שווה בכל היצורים. אין אף אחד אותו אני מתבב או שונא. אולם אלו העובדים אותי לי מתוך אהבה ודבקות הינם קרובים לי ביותר, וגם אני קרוב מאוד אליהם. (9.29) אפילו אם החוטא ביותר בין בני האדם פונה ועובד אותי לי באהבה ומסירות ממוקדים, יש ליראות בו קדוש יען כי עשה את הבחירה הנכונה. (9.30) הו ארגיונה, חסידי לא ימות ולא יפול לעולם." (9.31) אין חטא או חוטא אשר אינם ברי כפרה.

"כל אחד יכול להגיע לממלכה העליונה ולו על ידי כניעה לרצוני במסירות ואהבה, הו ארגיונה. (9.32) תמיד חשוב עלי, היה מסור לי, עבוד אותי וקוד בפני. כך, עת שתתאחד עימי על ידי כך שתציב אותי כמטרתך העליונה ומפלטך היחיד, אלי תגיע, אין ספק." (9.34)

10. גילוי של המוחלט

"לא האדונים השמימיים ולא הגדולים שבמלומדים יודעים את מקורי, על כי אני הוא מקורם של האדונים השמימיים והמלומדים הגדולים גם כן. (10.02) מי שיודע אותי כבלתי נולד, שאין לו התחלה או סוף, וכאדונו העליון של היקום, הוא נחשב לחכם מבין בני התמותה ומשתחרר מכבלי הקרמה." (10.03)

"יכולת אבחנה, ידע-עצמי, הימנעות מאשליה, סליחה, אמירת האמת, שליטה על המחשבה והחושים, שלווה, עונג, לידה, מוות, פחד, חוסר-חט, אי-אלימות, שוויון נפש, שביעות

רצון, צנע, מתן צדקה, תהילה, בוז, כל אלו התכונות שבאדם ממני בלבד הן באות. (10.04-05) הנני המקור לכל. הכל מקורו ממני. בהבינם זאת, עובדים אותי החכמים באהבה ומסירות. (10.08) נותן אני ידע והבנה על המדע העל-חומרי לאלו אשר הינם תמיד אחד עמי ובאהבה מעריצים אותי, וכך מגיעים הם אלי. " (10.10)

אמר ארגיונה: "הו קרישנה, סבור אני כי כל אשר אמרת לי הינו אמת. הו אדון, לא האדונים השמימיים, אף לא השדים, שווים לך בהודך. (10.14) הו בוראם וריבונם של כל היצורים, אלוהי כל האדונים השמימיים, האישיות העליונה ואדון כל היקום, איש אינו מבין אותך. אתה בלבד יודע את עצמך." (10.15)

אמר קרישנה: "הו ארגיונה, עתה אסביר לך את התגלותי המרכזית, הנשגבת, על כי אין ספור להתגלויותי. (10.19) אין סוף לה להתגלותי הנשגבת, הו ארגיונה. כל אשר משופע הוד, הדר ועוצמה, דע כי הוא גילויי של שבריר מזערי משפעתתי שלי. (10.41) ממשיך אני ומקיים את היקום כולו בשבריר מזערי של אוני הנשגב." (10.42)

11. חיזיון הדמות היקומית

אמר ארגיונה: "הו אדון, כפי שאמרת – אכן הינך. אך עודני חפץ לראות את הדמות היקומית הנשגבת שלך, הו ישות על. (11.03) הו אדון, לו רק אפשרי הדבר בעיניך שאראה את דמותך היקומית, הו אדון החסידים, הראה לי את דמותך הנשגבת." (11.04)

אמר קרישנה: "הו ארגיונה, ראה נא את מאות ורבבות דמויותיי הנשגבות בשלל צבעים וצורות. הבט נא בכל הישיות השמימיות, ופלאים לרוב אשר כמותם לא נראו מעולם. הבט גם בבריאה כולה, ממנה החי, הדומם וכל שאר הדברים אשר בהם תרצה לחזות במקום אחד בגופי. (11.05-07) לא תוכל לראותני בעיניך הגשמיות. על כן, אתן לך עין נשגבת למען תראה את כוחי וגדולתי הגדולים." (11.08)

ארגיונה ראה את כל היקום, בעל מחלקות רבות, אולם מתקיימות הן ככולן באחד ואחד בכולם בגופו הנשגב של קרישנה, אדונם של שליטי השמיים. (11.13) אמר ארגיונה: "סבור אני כי הינך ישות העל אותה יש להבין. מפלטו הסופי של היקום הינך. הינך הרוחני ושומר הסדר הנצחי. (11.18) הו אדון, מקיים אתה את כל החלל שבין שמיים וארץ בכל הכיוונים. בחזון דמותך הנפלאה והנוראה רועדים שלושת העולמות." (11.20)

אמר קרישנה: "הנני המוות, מחריבם הגדול של העולמות. להשמיד את האנשים הללו כולם באתי. גם בלי שתיטול חלק במלחמה, יבוא הכיליון על אלו הלוחמים העומדים שורות שורות במחנה שמנגד. (11.32) על כן – קום על רגליך ואת התהילה קח. הבס את אויביך וזכה בממלכה משגשגת. את אלו הלוחמים זה מכבר השמדתי. אינך אלא כלי, הו ארגיונה." (11.33)

"הו ארגיונה, לא על ידי לימוד כתבי דת ולא על ידי סגפנות, תרומות או פולחן ניתן לראותני בדמות אשר ראית אתה. (11.53) אולם דרך מסירות אדוקה ניתן לראותני בדמות זו,

לדעתני כמות שאני ואלי להגיע. (11.54) זה אשר עושה את חובותיו הארציות עבורי, אשר תכליתו העליונה הנני, אשר חסידי הוא, חופשי מהתקשרויות וחסר טינה ליצורים חיים, הוא נעשה מודע לי." (11.55)

12. נתיב המסירות

אמר קרישנה: "אותם חסידים נאמנים העובדים אותי באמונה גדולה בעודם ממקדים את מחשבתם על דמות של אלוהים כאישיות, אותם רואה אני כגדולי החסידים. (12.02) אלו הסוגדים להיבט הבלתי ניתן לשינוי, בלתי מוגדר, בלתי נראה, שורה בכל, בלתי נתפס, בלתי משתנה, ניח וחסר הדמות – הוא ההיבט האלוהי הבלתי אישי של אלוהים, תוך שמרסנים את כל חושיהם, אזי הם נותרים משוללי פניה בכל מצב ופועלים לרווחת כל היצורים החיים, אף הם יגיעו את האלוהים." (12.03-04)

"הגשמה-עצמית הינה קשה יותר עבור אלו הממקדים את מחשבתם על המוחלט הבלתי אישי, הבלתי מתגלה וחסר הצורה, יען כי קשה הדבר לשוכני הגוף לתפוס את הבלתי נגלה." (12.05)

"לאילו הסוגדים לעליון במסירות איתנה כאלוהים בעל אישיות, מגישים לי את הפעולות כולן, ממוקדים בי כעליון ומודטים עלי, חיש קל הופך אני למושיעם מהעולם שהוא כמו אוקיאנוס של מוות וגלגולים, הו ארגיונה." (12.06-07) מסירות אמיתית היא אהבה עזה לאל.

"על כן מקד מחשבותיך בי והנח לתבונתך בי בלבד לשכון

בהגות ומדיטציה. כך תגיע אלי בוודאות. (12.08) אם אינך יכול למקד יציב את מחשבותיך עלי, אזי פנה להשיגני דרך תרגולת רוחנית זו או אחרת, כגון כל פולחן או עבודת קודש אשר מתאימים לך. (12.09) אם אינך יכול אף לקיים כל תרגולת רוחנית, היה נחוש בביצוע חובתך אך למעני. תגיע לשלמות תוך שתבצע למעני את החובות שניתנו לך --- ללא התקשרות (אנוכית) --- ממש ככלי לשרתני ולרצותי. (12.10) אם אין באפשרותך לבצע את חובתך עבורי, היה אך כנוע לרצוני. זנח את המשכיה והדאגה אחר תוצאות כל מלאכה על ידי שתלמד לקבל כל אשר קורה כברכת האל, בשוויון נפש. " (12.11)

"הידע הנשגב של הכתובים עדיף על קיום מצוות ופולחנים בלבד. מדיטציה עדיפה על ידע הכתובים בלבד. פרישות מהתקשרות אנוכית לפירות המלאכה עדיפה על מדיטציה. שלוה הינה תוצאה ישירה של פרישות מהתקשרות אנוכית לפירות המלאכה. " (12.12)

"זה אשר אינו שונא כל יצור חי, שהינו מסביר פנים ורחום, חופשי מתפיסה של 'אני וישלי', שווה נפש בעונג או כאב (אכזבה), סלחן, שמח תמיד בחלקו, במחשבותיו שולט, בעל החלטיות רבה, אשר מחשבותיו ותבונתו ממוקדים בי, אשר מסור לי, הוא הינו יקר לי. (12.13-14) זה אשר אינו מטריד אחרים ואין האחרים מטרידים אותו, אשר חופשי מעליצות, קינאה, פחד וחרדה, אף הוא הינו יקר לי. (12.15) זה אשר משולל תשוקה, חכם, משולל פניות וחופשי מחרדות, אשר פרש מעשיית כל הפעולות, חסיד שכזה הינו יקר לי. (12.16) זה אשר שווה יחס לידיד או אויב, בכבוד או חרפה, בחום או קור, בעונג או כאב (אכזבה), החופשי מהתקשרות, השווה

תקציר הבהגוד-גיתה

נפש הן לגנאי והן לדבר הלל, השקט והמסופק בכל אשר יהיה לו, אינו קשור למקום, מדינה או בית, מאוזן ומלא מסירות, אדם שכזה הינו יקר לי. (12.18-19) אולם אותם חסידים מלאי אמונה, המציבים אותי כתכליתם העליונה ועוקבים אחר אותו נקטר הערכים המוסריים שהוזכרו כעת, או אך מנסים לפתחו, הם הינם יקרים לי ביותר. " (12.20)

13. הבריאה והבורא

"הו ארגיונה, דע כי אני הוא בורא הבריאה כולה. הבנה נכונה הן אודות הבורא והן אודות הבריאה היא בעיניי ידע נשגב. (13.02) הגוף הגשמי על כל תכונותיו הכוללות תבונה, חשיבה, איברי חישה, יכולות וכל רגש אנושי. יציבות בהשגת ידע אודות הנשמה וראייה בכל מקום את ישות העל השורה בכל, זה קרוי ידע-עצמי. כל מה שמנוגד לכך הוא בערות." (13.09-11)

"הנשמה העליונה הינו המקיים של הכל ושוכן בכל. (13.13) הוא חוזה בכל מושאי החושים ללא איברי חישה גשמיים. בלתי קשור ואם זאת מקיים את הכל. חופשי משלושת מידות הטבע החומרי ויחד עם זה הנהנה ממידות הטבע החומרי בהתהוותו כישות חיה. (13.14) הוא בתוך ומחוץ לכל היצורים, הניידים והנייחים. הוא בלתי ניתן לתפיסה משום היותו מעודן. הוא שוכן בפנימיות תודעתו של האחד וגם הרחק הרחק במשכנו העליון. (13.15) הוא בלתי ניתן לחלוקה ועם זאת נראה שמתקיים כאילו התפצל בין כל היצורים. הוא מושא הידיעה ומופיע כמפעילם וכיוצאם, כמקיימם וכמחריבם של הכל. (13.16) דע כי הן הטבע החומרי והן ישות העל הינם חסרי ראשית. כל ההתגלויות ושלושת זיקות המחשבה והחומר,

הקריות מידות, נולדים מהטבע החומרי. נאמר על הטבע החומרי כי הוא הגורם להיווצרותם של הגוף החומרי ואיברי החישה והפעולה. על נשמה (או תודעה) נאמר כי היא הגורם לתחושת עונג או כאב (אכזבה). " (13.19-20)

"הישות הרוחנית מתענגת על שלושת מידות הטבע החומרי על ידי התערות בטבע החומרי. התקשרות לשלושת מידות הטבע החומרי נוצרת מקרמה קודמת, אשר גם היא גורמת ללידתה של הישות החיה ברחם טובה או רעה. (13.21) הנשמה שבגוף הינה החוזה, המוביל, המקיים, הנהנה והשליט. (13.22) כל אשר נולד, נייד או ניח, דע כי נולד הוא מאיחוד של חומר ורוח, הו ארגיונה." (13.26)

"מי שרואה את אותו אלוה עליון נצחי השוכן כנשמה בתוככי כל בני התמותה, הוא הרואה באמת. (13.27) כאשר האחד רואה את אותו הריבון השוכן במידה שווה בכל היצורים, הוא אינו פוגע באיש. על כי הוא רואה את הכל כמו הוא עצמו, ועל כן מגיע לגאולה. (13.28) מי שרואה כי כל מלאכה נעשית בכוח הטבע החומרי, הוא המבין, ועל כן אינו רואה בעצמו כעושה. (13.29) באותו הרגע בו האדם מגלה את המגוון הרחב של היצורים ותפיסותיהם השונות מתקיימים באחד, וכי הם באים מתוך אותו "הזה", אזי מגיע האדם לישות העל. (13.30) ממש כשם ששמש אחת מאירה עולם ומלואו, ממש כך הרוחני נופח חיים בכל הבריאה, הו ארגיונה." (13.33)

"אלו המבינים --- בעיני הידע העצמי --- את ההבדל בין הבריאה (או הגוף) והבורא (או הרוח) כמו גם יודעים את הדרך לגאולתה (דרך שירות משולל אנוכיות, ידע, מסירות או

מדיטציה) של הישות החיה ממלכודת האון האשלייתי הגדול (מאיה), אלו מגיעים לעליון. " (13.34)

14. שלושת מידות הטבע החומרי

"הטבע החומרי שלי הינו רחם הבריאה בו נוטע אני את זרע התודעה ממנו נולדים כל היצורים, הו ארג'ונה. (14.03) טובות, להיטות ובערות --- שלושת מידות אלו, או חבלי הטבע החומרי, קושרים את הנשמה היחודית הנצחית אל הגוף, הו ארג'ונה. (14.05) מבין אלו, מידת הטובות הינה מאירה וטובה, בהיותה טהורה. מידת הטובות קושרת את הישות החיה לאושר וידע. מידת הלהיטות מאופיינת במשיכה עזה לעינוג חושי וחמדנות, והיא מקור התשוקות החומריות, ההתקשרות וחוסר הנחת. מידת הלהיטות קושרת את הישות החיה לפירות המלאכה. (14.07) מידת הבערות, המשלה את הישות החיה, נוצרת מתוך התמד של רפיון. היא קושרת את הישות החיה לערפול, עצלות ושינה מופרזת. " (14.08)

"עת שהאחד אינו רואה כל עושה מלבד אונו של ישות העל בדמות מידות הטבע החומרי, ויודע את אשר הינו מעל ומעבר למידות אלו, אזי מגיע לנירוונה או גאולה. " (14.19)

אמר ארג'ונה: "מה סימנם של אלו אשר התעלו מעבר למידות הטבע החומרי, ומה מנהגם? הכיצד זה מתעלה האחד מעל מידות הטבע החומרי, הו קרישנה?" (14.21)

אמר קרישנה: "מי שאינו סולד מנוכחותם של הארה, פעילות או בלבול, ואף אינו חושק בהם בהעדס, אשר נותר כצופה מן הצד אשר אינו מושפע ממידות הטבע החומרי, ונותר קשור

איתן לריבון ללא עוררין וגורס כי מידות הטבע החומרי הן בלבד הפועלות. " (14.22-23)

"זה התלוי באל והינו שווה נפש לעונג וכאב (אכזבה), אשר עבורו עפר, אבן וזהב הינם הינו הך, אשר עבורו אוהבו ושונאו הינם הינו הך, אשר מחשבותיו יציבות, אשר הינו שליו למשמע דברי ביקורת או הלל. זה אשר הינו שווה נפש בכבוד ובקלס, אשר הינו חסר פניות לגבי ידיד או אויב ואשר זנח את תחושת העשייה והבעלות --- עליו נאמר כי התעלה מעל מידות הטבע החומרי. " (14.24-25)

"זה אשר משרת אותי באהבה ומסירות נאמנה מתעלה מעל (לשלושת) מידות הטבע החומרי, ונעשה ראוי לגאולה (נירוואנה). " (14.26)

15. ישות העל

"אלו החופשיים מגאווה ושיגיון, אשר הביסו את רעת ההתקשרות, המתבוססים קבע בישות העל בחושים כנועים, המבינים את השניות שבעונג וכאב (אכזבה), ברי חוכמה שכאלו מגיעים למשכני העילאי. (15.05) הנשמה היחודית שבגוף היצור החי הינה חלק בלתי נפרד מהנשמה האוניברסאלית, או התודעה. הנשמה היחודית באה במגע עם ששת היכולות החושיות של קלט, כולל המחשבה, ומפעילה אותם. " (15.07)

"ממש כשם שהאוויר נושא ריח מן הפרח, כך ממש הנשמה היחודית נושאת את היכולות החושיות מהגוף הגשמי אשר היא משילה בעת המוות אל גוף גשמי חדש אותו היא משיגה. (15.08) הישות החיה חווה הנאה חושנית בעזרת היכולות

תקציר הבהגוד-גיתה

החושיות: שמיעה, מגע, ראייה, טעם, ריח וחשיבה. החסיד השואף אל עבר שלמות מביט בישויות החיות הקבועות בנפש הפנימית שלהן כתודעה."

"שוכן אני בתוכי נפשם של כל היצורים. זיכרון, ידיעה- עצמית והסרת ספקות ודעות שגויות אודות האל, אלו באים ממני. למעשה אני הוא זה אותו למדים על ידי לימוד כל הוודות. אכן, אני הוא כותבם כמו גם תלמידם של הוודות (הכתובים)." (15.15)

"ישנן שתי ישויות ביקום: הישות הזמנית והמשתנה והישות הנצחית הבלתי משתנה (הנשמה). כל הישויות שנוצרו כפופות לשינויים, אולם הנשמה אינה משתנה. (15.16) ישות העל (או המוחלט) הינה מעבר לישויות הזמניות והנצחיות כאחד. ישות על זאת קרויה גם המציאות המוחלטת התומכת הן בזמני והן בנצחי על ידי שמקיימת את הכל. (15.17) ישות העל הינה מעבר לישויות הזמניות והנצחיות כאחד ועל כן הינה ידועה בעולם זה ובכתובים כישות העל (מציאות מוחלטת, אמת או נשמת-על). (15.18) החכם המבין באמת את ישות העל, סוגד לה בכל ליבו. (15.19) והנה הוריתי את מדע הנשגב והמקודש הזה אודות המוחלט. עת שמבין זאת, נעשה האדם נאור וכל חובותיו נתמלאו, הו ארגיונה." (15.20)

16. תכונות קדושות וזדוניות

קרישנה אמר: "אל-פחד, טוהר הנפש, יציבות במסירות לידעת העצמי, מתן צדקה, ריסון החושים, הקרבה, לימוד הכתובים, צנע, כנות, אי-אלימות, אמירת-אמת, הימנעות

מכעס, פרישות, קור רוח, הימנעות מלשון הרע, חמלה על כל היצורים, השתחררות מחמדנות, עדינות, ענווה, הימנעות מקלות דעת, אצילות, סלחנות, גבורה, ניקיון, אי-כוונת זדון ואי-גאווה הינן כמה מתכונותיהם של אלו שבורכו במעלות הקדושות, הו ארגו'נה. " (16.01-03)

"למעשה יש רק שני סוגים של בני אדם בעולם: הקדושים והזדוניים. (16.06) אנשים בעלי טבע זדוני אינם יודעים מה יש ומה אין לעשות. אין הם ניחנים לא בטוהר, לא בדרך ארץ ולא בכנות. (16.07) הם חושבים כי העולם אינו מציאות, ללא מבנה מוסרי, ללא אלוהים, ללא סדר. (16.08) בדוגלם בתפיסה אל-אלוהית זו, נשמות ירודות שכאלו --- אשר תבונתם מועטת ומנהגם אכזר --- נולדים כאויבים המאיימים להכחיד את העולם. (16.09) בעודם מלאים בתאווה ללא שובע, דו-פרצופיות, גאווה ושחצנות, דוגלים בהשקפות שגויות עקב אשליה, הם פועלים ממניעים שאינם טהורים. (16.10) טרודים מחרדות עד אין-קץ הנמשכות עד יום מותם, מחשיבים סיפוק החושים כמטרתם העליונה, גורסים כי עינוג חושי הינו כל אשר יש. (16.11) בעודם קשורים במאות קשרי תשוקה ומשועבדים בידי תאווה וכעס, הם חותרים אלי עושר למימוש תענוגות חושניות."

"הם חושבים: 'את זאת השגתי היום, את זו התשוקה אממש. זהו הממון אשר בידי, ובעתיד יהיה לי יותר ממון. (16.13) את זה האויב הרגתי אני ואהרוג גם אחרים. אני הוא השליט. אני הוא הנהנה. אני מצליח, חזק ומאושר. (16.14) אני עשיר ובן למשפחה מיוחסת. אין כמוני. אבצע מנחות, אחלק צדקה, אעלוז.' כך, בעודם מושלים בידי הבערות, מבולבלים

תקציר הבהגוד-גיתה

משיגיונות רבים, סבוכים ברשת האשליה ומכורים להנאות העונג החושני, נופלים הם אל השאול. (16.16) בעודם יהירים, עיקשים, מלאים בגאווה ושיכורים מממון, הם מבצעים טקסים דתיים חיצוניים למראית העין בלבד ולא על-פי הוראות הכתובים. " (16.17)

"חורשי רעות אלו דבקים באנוכיות, כוח, שחצנות, תאוה ורוגז ושונאים אותי אשר שוכן בגופם שלהם ובגופם של אחרים. (16.18) את אותם אנשים חדורי שנאה, אכזריים, חוטאים ומרושעים, משליך אני אל מעגלים של לידה ברחמם של זדים שוב ושוב. (16.19) הו ארגיונה, בהיכנסם לרחמי זדים לידה אחר לידה, שוקעים הסומאים אל תהום הנשייה מבלי שישגוני לעולם." (עד אשר מחשבותיהם ישתנו לטובה בחסדו חסר הסיבה של הריבון). (16.20)

"תאוה, כעס וחמדנות הינם שלושת שערי הגיהנום המובילים לנפילתו (או כבילתו) של האחד. על כן עליו ללמוד לוותר עליהם. (16.21) לדבר רעות אודות אחרים זהו חטא איום ונורא, על כי הוא מזהם את מחשבותיו של הדובר ואין בו כל תועלת. בצע את חובתך תוך שמירה על הוראות הכתובים." (16.24)

17. אמונה משולשת

אמר ארגיונה: "מה הוא מצב דבקותם של אלו המבצעים תרגול רוחני באמונה אך ללא קיום הוראות הכתובים, הו קרישנה? האם זה במידת הטובות, הלהיטות או הבערות?" (17.01)

אמר קרישנה : "האמונה הטבעית של ישויות עוטות גוף הינה משלושה סוגים : טובות, להיטות ובערות. עתה שמע ממני אודות הללו. (17.02) הו ארגיונה, אמונתו של כל אחד הינה בהתאם לזיקתו הטבעית הנשלטת בידי רשמים קרמים. אדם ניכר על פי אמונתו. האחד יכול להיות כל מה שהוא רוצה אם רק מהרהר הוא בקביעות במושא תשוקתו מתוך אמונה." (17.03)

אנשים במידת הטובות :

- אוהבים מאכלים בריאים ובשלים.
- פועלים פעולות משוללות אנוכיות מבלי התקשרות לתוצאה (סיגוף המעשה);
- עובדים כוחות ושליטים שמימיים (מלאכים, דוים או "אלים");
- מדברים מבלי לפגוע, בצורה נעימה, מיטיבה וכנה (סיגוף הדיבור) (17.15);
- לומדים כתובים;
- הינם עדינים, שלווים, חושבים מחשבות טהורות, פועלים מתוך שליטה עצמית (סיגוף המחשבה);
- נותנים צדקה מתוך חובה, לראויים לה, וללא ציפיות לגמול.

אנשים במידת הלהיטות :

תקציר הבהגוד-גיתה

• אוהבים מאכלים בעלי טעם חזק (מתובלן, מלוח או מתוק מיד);

• עובדים כוחות על טבעיים או שדים;

• מבצעים שירות משולל אנוכיות (סיגוף) כהצגה חיצונית, כדי לרכוש יוקרה, כבוד או יראה המניבים תוצאות לא ברורות וזמניות (17.18);

• נותנים צדקה מתוך ציפייה לקבל דבר מה בתמורה.

אנשים במידת הבערות:

• אוהבים מאכלים ומשקאות לא בריאים;

• עובדים רוחות רפאים;

• הינם צבועים ואנוכיים;

• מבצעים סיגופים הכוללים עינוי עצמי או כדי לגרום נזק לאחרים;

• נותנים צדקה לאלו שאינם ראויים לה.

"כל דבר אשר נעשה ללא אמונה, יהיה הוא הקרבה, צדקה, סיגוף או כל פעולה אחרת, הינו חסר תועלת. אין לו ערך לא כאן ולא בעולם הבא, הו ארג'ונה." (17.28)

18. גאולה דרך פרישות

אמר ארג'ונה: "ברצוני לדעת את טבעם של פרישות והקרבה ואת ההבדל בין השניים, הו קרישנה." (18.01)

אמר קרישנה: "המלומדים מגדירים פרישות כהימנעות ממלאכה למען רווח אישי. החכם מגדיר קורבן כהקרבה והשתחררות מהתקשרויות אנוכיות לפירות כל המלאכות. (18.02) אין זה ראוי לאדם לזנוח את חובתו. זניחת מלאכה חיונית נובעת מאשליה ואין ספק כי היא במידת הבערות. (18.07) הישויות עוטות הגוף אינן יכולות להימנע לחלוטין ממלאכה. על כן, מי אשר יזנח את ההתקשרות האנוכית לפירות המלאכה נחשב לפרוש." (18.11)

חמשת הגורמים לביצוע כל הפעולות הם: (18.13-14)

- הגוף החומרי, מושבה של הקרמה;
- מידות הטבע החומרי, המבצע;
- אחד עשר איברי החישה והפעולה, הכלים;
- דחפים טבעיים שונים, או כוח החיות;
- הכוחות השליטים או הישויות הנשגבות של אחד עשר האיברים.

"כל פעולה, נכונה או לא, שהאחד מבצע בתודעתו, מילתו ומעשיו, אלו הן חמשת הגורמים. (18.15)"

שלושת הכוחות המנתבים לפעולה הם:

- הנושא;
- המושא;
- ידיעת המושא.

תקציר הבהגוד-גיתה

שלושת מרכיבי הפעולה הם : (18.18)

• אחד עשר האיברים (ששת איברי החישה : אוזניים, עור, עיניים, לשון, אף ומחשבה ; וחמשת איברי הפעולה : פה, ידיים, פי-הטבעת וצינור השופכה) ;

• הפעולות ;

• הסוכנים או מידות הטבע החומרי.

ארבעת היעדים של חיי אדם אשר מיועדים לצמיחתה ההדרגתית והשיטתית של החברה הם (18.34) :

• ביצוע חובתו של הפרט ;

• רווח ממון רוחני וחומרי ;

• עינוגים חומריים וחושניים (תוך ויסות החושים) ;

• השגת גאולה.

אדם במידת הטובות :

• בעל הידע באמצעותו נראית מציאות אחת (בלתי מתחלקת) ובלתי משתנה בכל היצורים החיים ;

• מבצע חובות מתבקשות ללא משיכה ודחייה, או התקשרות לתוצאה ;

• חווה חוויות חושניות בחושים מרוסנים ;

• הינו חופשי מהתקשרות, אינו אנוכי, החלטי ובעל רצון לפעול, ואינו מודאג מהצלחה או כישלון ;

• בעל תבונה בעזרתה הוא מבין את נתיב המלאכה ונתיב הפרישות, פעולה נכונה ולא נכונה, פחד וחוסר-פחד, שיעבוד וחופש ;

• בעל החלטיות המאפשרת לו לתמרן את פעולות המחשבה והחושים אל עבר תודעה-אלוהית ;

• נהנה מעונג המגיע בחסדיו של ידע-עצמי.

אדם במידת הלהיטות :

• רואה מציאויות שונות מסוגים שונים בכל היצורים החיים כנפרדים זה מזה ;

• זונח חובה רק בגלל שהיא קשה או מתוך פחד מפני קושי גופני ; (18.08)

• מבצע פעולה ממניעים עצמיים ואנוכיים וללא הרבה מאמץ ;

• רגשני, קשור לפירות מלאכתו, חמדן, אלים, טמא ומושפע משמחה וצער ;

• אינו יכול להבחין בין צדיקות (דהרמה) ואי-צדק (אדהרמה), ובין פעולה נכונה ללא נכונה ;

• כמהה לפירות המלאכה, דבק בחובה, צובר ממון ותענוגות מתוך התקשרות גדולה ;

• חווה חוויות חושניות ללא שליטה בחושים.

אדם במידת הבערות :

תקציר הבהגוד-גיתה

• בעל ידע חסר תועלת באמצעותו הוא נאחז בגורם אחד (כגון הגוף) כאילו הוא כל מה שיש ;

• זונח מלאכה נחוצה מתוך אשליה ; (18.07)

• פועל מתוך אשליה. אינו מתחשב בתוצאות, הפסד או פגיעה באחרים ;

• אינו ממושם, גס, עיקש מרושע, פוגע, עצלן, דיכאוני ונוטה לדחות דברים לאחר כך ;

• רואה אי-צדק (אדהרמה) כצדיקות (דהרמה), בעל תבונה המכוסה בבערות ;

• אינו מוותר על שינה, פחד, אבל, ייאוש וחוסר זהירות ;

• רואה את הגוף או את עצמו כסוכן בלעדי עקב ידע לא מושלם ;

”אין כל יצור, לא על האדמה או בינות השליטים הכוכביים שבעדן, אשר יכול להישאר חופשי משלושת מידות הטבע החומרי הללו.” (18.40)

”מקצועותיהם של בני האדם מסווגים כמלומדים, מנהיגים (או מגוננים), אנשי-עסקים, ופועלים חסרי השכלה. זאת בהתאם לתכונות הטבעיות בטבעם של אנשים ובמבניהם. (18.41) אדם יכול להגיע לשלמות הגבוהה ביותר על ידי דבקות במלאכה הטבעית לו. שמע ממני כיצד משיג האחד שלמות תוך עיסוק במלאכתו הטבעית.” (18.45)

”האדם מגיע לשלווה, חופש משעבוד הקרמה, ומגיע לישות-

העל על ידי :

- זניחת התקשרות אנוכית לפירות המלאכה ;
- ביצוע חובתו הטבעית כפי מיטב יכולתו, למען ישות-העל ;
- טיהור התבונה על ידי תרגול רוחני ;
- שליטה במחשבה ובחושים על ידי נחישות והחלטיות ;
- ויתור על משיכות ודחיות ;
- מציאת עונג בהתבודדות ;
- אכילה לא מופרזת ;
- שליטה בחשיבה, בדיבור ובאיברי הפעולה ;
- נטילת מקלט באי-התקשרות ;
- נטישת אגואיזם, אלימות, גאווה, תאוה, פחד ותחושת בעלות ;
- השתחררות מתפיסות של 'אני וישלי'.

"שקוע בישות-העל, האדם השליו אינו מקונן או חושק. נטול פניות כלפי כל היצורים הוא משיג את האהבה המסורה הנעלית מכל עבור ישות העל. (18.54) על ידי מסירות האחד מבין את מהותי באמת ונהיה מסור לי. היה רגוע ותמיד מקד מחשבותיך בי." (18.57)

"אילו מתוך תחושת עצמיות תחשוב: 'לא אלחם', תהיה החלטה זו שלך לשווא. טבעך שלך יאלץ אותך ללחום. (18.59)

תקציר הבהגוד-גיתה

הו ארגיונה, נשלט אתה בידי רשמים קרמתיים המצויים בטבעך מלידה. על כן, עשה אף בניגוד לרצונך את אשר אינך חפץ לעשות מתוך אשליה. " (18.60)

"הריבון העליון --- בהיותו השליט השוכן בתוככי נפשם של כל היצורים --- גורם להם לקיים את הקרמה שלהם. אנו כבובות בידי הקרמה שלנו. " (18.61)

"הסב ממך את כל המעשים האציליים ומצוות ופולחני הדת ופשוט היכנע לחלוטין בפני רצוני באמונה יציבה ואהבה מסורה. אגאל אותך מכל חטא, שיעבוד הקרמה. אל נא תצטער. " (18.66)

"אין להורות ידע זה לעולם לאיש אשר אינו צנוע, חסר מסירות, אינו חפץ לשמוע, מדבר סרה אודותיי או אינו מאמין באל. " (18.67)

"מי שמפיץ פילוסופיה סודית עליונה זו, הידע הנשגב של הגיתה, בקרב חסידיו, מבצע בכך את השירות המסור הגדול ביותר עבורי, ויגיע אלי בוודאי. אף אחד לא יכול לבצע שירות שירצה אותי יותר ואף אחד עלי אדמות יהיה יקר לי יותר. (18.68-69) הנני מתחייב כי לימוד השיחה המקודשת הזו שלנו הינה שווה ללעבוד אותי בקורבן הידע. " (18.70)

"מי אשר ישמע את השיחה המקודשת הזו מתוך אמונה ומבלי לחפש בה דופי ישתחרר מחטא וישיג גאולה. " (18.71)

"הו ארגיונה, האם שמעת זאת בקשב רב? האם אשליותיך הנובעות מבערות הוכחדו כליל? " (18.72)

אמר ארגיונה: "בחסדך כלו אשליותיי, השגתי מודעות עצמית, בלבולי באשר לגוף ולנשמה התפוגג ואני אציית להוראתך." (18.73)

סיכום: הוראתו האחרונה של קרישנה

בסוף שיחה ארוכה נוספת הכוללת יותר מאלף פסוקים, אומר התלמיד אודהוה: "הו קרישנה הריבון, סבורני כי השגת האל כפי שהורית לארגיונה, ועתה לי, הינו דבר קשה עד מאוד בהחלט עבור רוב האנשים. זאת על כי הוא דורש שליטה על חושים שלוחי רסן. אנא אמור לי דרך קצרה, פשוטה וקלה להגשמה-אלוהית." בעקבות בקשתו של אודהוה, הורה קרישנה הריבון את עיקרי ההגשמה-העצמית כדלכמן:

- בצע חובתך כפי מיטב יכולתך בעבורי, ללא דאגה באשר לתוצאה. זכור אותי בכל רגע.
- ראה כי אלוהים מצוי בכל היצורים החיים. בליבך תן כבוד לכל היצורים ונהג בכל היצורים באופן שווה.
- ראה דרך פעולות החשיבה, החושים הנשימה והרגש כי כוח האלוהים מצוי בתוכך בכל עת, ומבצע דרך קבע את כל המלאכות בעוד הוא משתמש בך ככלי ומשרת בלבד.

תקציר הבהגוד-גיתה

אגודת הגיתה הבינ"ל (International Gita Society) הינה ארגון שלא למטרות רווח אשר הוקם בארה"ב בשנת 1984. החברות באגודה היא חינם ופתוחה לכל. מטרות האגודה הן:

- להוציא לאור ולחלק חינם את הבהגוד-גיתה בשפה פשוטה, קלה וברורה.

- לקיים קורסים בהתכתבות, לתמוך ולהדריך כיצד לעודד את אימוץ הוראת הבהגוד-גיתה כדרך חיים.

הגיתה של דר' פרסאד הינה מחולקת במהדורת כריכה רכה ללא תשלום על ידי האגודה. ניתן גם להוריד עותק מהאתר:

www.gita4free.com

או

www.gita-society.com